

kunnet eksporteres med subsidier og dermed til ganske konkurrencedygtige priser. Vi må imødesee, at danske produkter møder mere reel markeds konkurrence på såvel pris som kvalitet, og det er da også nok GATT-aftalens idé; samtidig får danske produkter også adgang til nye tredjelandsmarkeder, som tidligere var lukkede for os.

Den friere verdenshandel må forudses at skabe betingelser for et stort udbud af relativt billige landbrugsvarer. Mange vil sikkert sætte efter dette marked ved etablering af endog meget store og rationelle produktionsenheder. Det ses herhjemme, men det ses nok så tydeligt i USA og i visse asiatiske lande, navnlig inden for svineproduktionen. Hertil kommer nogle endnu ukendte produktionspotentialer i det nye Øst-europa.

Rationalisering og omkostningsjagt er imidlertid kun en del af den strategi, som de danske landbrugere kan vælge at forfølge, men som jeg bestemt håber at de *ikke* vil forfølge.

En anden nok så væsentlig strategi bliver at øge dansk landbrugs kvalitative forspring, det være sig på det veterinære og på det sundhedskontrollerede område, med hensyn til dyrevelfærd, etik, ressourcebevidsthed og til det miljøoptimale, herunder ikke mindst det økologiske.

Dansk landbrug er på vej i retning af en stadig mere kvalitetsbevidst produktion. Det Radikale Venstre finder, at denne tendens skal forstærkes både af hensyn til hjemlige miljøforhold, til forbrugernes efterspørgsel og for at sikre danske landbrugsvarers kvalitetsmæssige position på et friere verdensmarked.

Vi har de største muligheder for at tage den kvalitetsmæssige konkurrence op frem for den gamle prismæssige konkurrence. Tendensen både herhjemme og i udlandet viser, at der er forbrugergrupper, der efterspørger både høj kvalitet og accepterer en høj pris. Det er det kræse publikum, danske landbrugsvarer skal appellere til, som de har gjort det i EU, i Japan og i USA.

Når landbruget har stillet krav om GATT-kompensationen ud fra den ministerielle status quo-beregning, der viser tab på op mod 2,3 mia. kr., er Det Radikale Venstre ikke med.

Det Radikale Venstre er enig i finansloven for 1995' opprioritering af den forskningsmæssige indsats på landbrugsområdet. Den har ikke effekt nu og her, men det er den langsigtede effekt, der skal sættes på. Bare inden for de næste 4-5 år er der behov for, at de danske

landbrugere får iværksat den fornødne omstilling for at kunne præstere den råvarekvalitet, som Det Radikale Venstre gerne ser landbruget sætte på i den kommende tid.

Til slut vil jeg sige, at Det Radikale Venstre naturligvis hverken kan støtte Enhedslistens eller Fremskridtspartiets dagsordensforslag.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

I min ordførertale nævnte jeg ikke at give udtryk for, hvad SF vil stemme i forbindelse med dagsordensforslagene.

Til Fremskridtspartiets dagsorden kan jeg sige, at den er SF ikke enig i, og at vi altså derfor vil stemme imod.

Enhedslistens dagsordensforslag finder vi vel nok er lidt utidigt, måske også unødvendigt; det vil vi sådan tage stilling til efterhånden. Vi har hæftet os ved, at der i dagsordensforslaget står »... med henblik på en omlægning af dansk landbrug...«, og det forekommer måske en smule betænkeligt. Har hr. Keld Albrechtsen tænkt på, hvad en eventuel senere VK-regering kunne misbruge en dagsorden med så vage bemærkninger til?

Derudover vil jeg blot spørge ministeren, om han kan bekræfte, at det fremover med eller uden Enhedslistens dagsordensforslag er muligt at få statsstøtte til at omlægge til økologisk drift.

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten stemte før jul imod Danmarks ratifikation af GATT-aftalen, og det gjorde vi med dobbelt begrundelse: først og fremmest naturligvis med den begrundelse, at GATT-aftalen indebærer en forværring af situationen for de allerfattigste lande i verden, men det er ikke det, der er til debat i dag.

I dag handler det om, hvordan GATT-aftalen virker på landbruget her i Danmark. Man må jo sige, at under alle omstændigheder kommer GATT-aftalen til at give dansk landbrug ganske store problemer.

Nu foreligger der foreløbige beregninger, der viser et tab på 2,3 mia. kr. om året, men det skal ses i sammenhæng med, at den overførsel af EU-midler, som vi har været vant til igennem de senere år, også må forventes at blive nedskåret betragteligt i de kommende år. Det må forventes, at EU's landbrugspolitik om 10 år ser fundamentalt anderledes ud, end den gør i dag, og det er disse meget betydelige støttemidler, der jo andrager endnu flere milliarder kroner,